

KDO LAHKO UPORABLJA KNAFELČEVO MARKACIJO, KATERE SO PLANINSKE POTI

MARKACIJE NA HRIBOVSKIH POTEH

Morda bo odslej na področju označevanja planinskih poti več reda, kot ga je zdaj: Komisija za pota pri Planinski zvezi Slovenije je namreč o tem pripravila pogovor, ker se posebno zadnje čase v planinski javnosti, pa tudi širše, pojavlja dilema o pojmu in statusu planinskih poti in rabi Knafelčeve markacije.

Komisija za pota je za ta pogovor pripravila nekaj izhodišč. Tako je zapisala, da je planinska pot ozek pas zemljišča, namenjen za hojo, ki je posebej označen s Knafelčevo markacijo, smernimi in opozorilnimi tablam. Kot podaljšek javnih komunikacij v planinskem in gorskem svetu je to javna pot, po kateri skladno s statutom PZS hodimo na lastno odgovornost. Planinska steza je po tej definiciji planinski objekt, ki ga je zgradila in ki ga vzdržuje planinska organizacija, namenjen pa je izključno hoji. Nasprotno je označena ali markirana javna pot (na primer cesta, kolovoz ali steza) objekt, ki so ga zgradili in ga vzdržujejo drugi, označila pa ga je planinska organizacija; ta tudi skrbi za obnovo markacij in se le pri opuščeni stezah ali poteh tudi za vzdrževanje.

Vožnja z gorskimi kolesi naj po teh predlogih tod ne bi bila dovoljena, saj je steza po definiciji samo za hojo. Vožnja z gorskimi kolesi pa je dovoljena po označenih in markiranih javnih poteh, kot so kolovozi, gozdne ceste ali vlake, in po mulatierah, če so dovolj ohranjene.

TRI VRSTE POTI PO HRIBIH

Kot so zapisali člani Komisije za pota pri PZS, je varstvo okolja v splošnem pomenu besede gotovo pametno in sprejemljivo. Vožnja s kolesi čez drn in strn ni dovoljena, kajti s tem brez potrebe uničujemo travno rušo. Speljanih je dovolj javnih poti, po katerih se je mogoče voziti s kolesom, takšna vožnja pa je pravi užitek in brez škode za okolje. Gre za spoštovanje nenapisanih starih določil, ki si jih je postavil človek sam. Tudi drznost (ekstremnost) naj bi poznala meje, kjer se prične škoda, pa naj bo že gospodarska ali v naravi.

Komisija za pota predlaga tudi pravila za odpiranje novih planinskih poti. To je pravzaprav potrebno določiti, kajti zadnja leta je označeval poti po državi Sloveniji, kdor je pač hotel. Zdaj Komisija za pota predlaga, da bi bilo mogoče vsako planinsko stezo ali označeno pot odpreti samo s soglasjem Komisije za pota pri PZS, za takšno dovoljenje pa bi bilo treba zaprositi pred nadelavo in markiranjem. Tudi Knafelčevo markacijo bi smeli uporabljati samo za označevanje planinskih poti, evidenco teh poti pa vodi

Komisija za pota pri PZS. Ob tem Komisija za pota predlaga upravnemu odboru PZS, naj izposluje, da bo Knafelčeva markacija zakonsko ali temu ustrezno zaščiten. Ta postopek so njega dni že začeli, pa ga niso dokončali.

Glede na to, da nekatere javne poti vodijo do objektov, ki so v planinskem in gorskem svetu, vendar ne do koč, vrhov in razglednih točk in torej nimajo planinskega značaja, predlaga Komisija za pota uvedbo dveh novih pojmov: posebej in drugače naj bi bile označene turistične steze in romarske poti. Turistične steze že zdaj vzdržujejo turistična društva, takšne steze pa peljejo do naravnih znamenitosti, turističnih kmetij, kulturnih spomenikov, turističnih jam itd. Oznake na turističnih stezah naj bi bile oblikovane podobno kot so Knafelčeve markacije, le da bi imele te markacije belo piko na sredini in zelen kolobar okoli. — Romarske poti vodijo do verskih objektov, označene pa naj bi bile z belo piko in modrim kolobarjem okoli nje. Obe markaciji naj bi bili enako veliki, kot so planinske markacije.

Ali bo potemtakem na stezah v slovenskem gorskem svetu odslej še več markacij, kot jih je zdaj, ali bodo nekatere poti, ki so jih označevali ljudje iz različnih planinskih in drugih društev, na gосто okrašene z vsemi od markacij, ki so možne na taki poti? Ne, pravijo slovenski markacisti; kjer gre ena pot po drugi, naj bo na njej vedno samo ene vrste oznaka. Pri priključku na poti bi morda narisali še eno do tri markacije obeh ali vseh poti, potem pa bi dalje peljala ena sama markacija.

Pomemben je predlog, da brez prejšnjega soglasja Komisije za pota ali posameznih planinskih društev, ki so določeno pot markirali ali jo imajo na skrbi, ne bi bilo dovoljeno nikakršno spreminjanje Knafelčevih markacij na že obstoječih poteh.

POSTOPEK ZA ODPIRANJE POTI

Ob teh predlogih je pomemben še eden: marsikdo, ki hodi po slovenskem gorskem in gričevnatem svetu, ugotavlja, da so na različnih zemljevidih in v različnih vodnikih navedene različne nadmorske višine vrhov in planinskih koč ali nasploh za posamezne točke na planinskih poteh. Slovenski markacisti predlagajo, da bi nadmorske višine vrhov, postojank, odcepov itd. jemali iz Atlasa Slovenije, vse napake, ki bi jih planinci zasledili, pa naj bi sporočali Komisiji za pota pri PZS, Planinci založbi ali neposredno Geodetski upravi Republike Slovenije. Markacisti tudi predlagajo, naj bi na planinskih

kartah obvezno napisali nadmorsko višino začetka poti (sicer pa to ponekod že velja).

Komisija za pota pri PZS tudi predlaga, da bi novo planinsko pot lahko odpirali samo v predelih, ki so bili dotlej zaradi različnih vzrokov neobiskani, in v predelih, ki so zanimivi za širši krog obiskovalcev, pa tam še ni primerno označenih poti.

Za to bi moral veljati poseben postopek. Najprej bi moral posameznik, skupina, društvo ali kdo drug predlagati, naj bi na določenem območju z določenim namenom odprli novo planinsko pot. Seveda bi bilo treba ob tem utemeljiti, s kakšnim namenom naj bi jo odprli: ali gre za pot do nove kočice, do neobiskovanega ali malo obiskanega vrha, do naravne znamenito-

sti in podobno. Hkrati s tem bi morali novi upravitelji dobiti pisna soglasja lastnikov, po parcelah katerih bo potekala taka pot, gozdne-ga gospodarstva ali lastnika, kjer bo šla taka pot, lovske družine, če ta pač ima v tem območju svoje lovske ali gojitvene revirje, nara-vovarstvenikov in za visokogorska območja ali skozi zahtevne terenske oblike tudi mnenje al-pinistov in Gorske reševalne službe.

Tako pot je treba opisati na posebnem obrazcu, ki ga ima na voljo Komisija za pota pri PZS, in ga poslati tej komisiji, ki bo na svojih rednih sejah obravnavala poslano vlogo. Potem ko bo takšno traso morebiti prehodila in pregledala, bo pot nemara odobrila in jo vnesla v kartoteko planinskih poti.

(Obvestila PZS)

V KATERI KATASTRSKI OBČINI JE PLANINSKA KOČA?

KOCBEKOV DOM NA KOROŠICI NIMA PARCELE

GOJMIR MLAKAR

Planinsko društvo Celje se loteva večje adaptacije planinskega doma na Korošici. Za pridobitev potrebnega dovoljenja mora pristojnemu upravnemu organu občine Mozirje predložiti zahtevano dokumentacijo, med drugim tudi kopijo katastrskega načrta, iz katerega je razvidno, v kateri katastrski občini in na kateri parceli je postavljen planinski dom.

Na Geodetski upravi v Mozirju smo ugotovili, da planinski dom v katastrskem načrtu katastrske občine Podveža ni vrisan, da pa je evidentiran v evidenci hišnih števil (EHŠ), kjer je označen kot stavba z naslovom Podveža št. 47. Dom je vrisan na temeljnem topografskem načrtu merila 1:10.000 in njegovi povečavi v merilu 1:5.000, prav tako v pregledni karti občine Mozirje 1:50.000.

Iz omenjenih grafičnih prikazov je razvidno, da planinski dom leži ob meji katastrskih občin Podveža in Županje njive, ki je hkrati tudi meja občin Mozirje in Kamnik. Na temeljnem topografskem načrtu je dom vrisan ob meji na kamniški strani, na karti občine pa na mozirski. Opisana meja je bila določena z avstrijsko katastrsko izmero v prvi polovici 19. stoletja, ki je za to območje v veljavi tudi danes. Takrat določena meja je bila tudi meja med tedanjima avstrijskima deželama Kranjsko in Štajersko.

Poznavalci zemljiškokatastrskih meritev vedo, da so katastrsko izmero za avstrijski del monarhije vodili iz centrale na Dunaju, da pa je bila operativna enota za izvedbo posamezna dežela ali dve sosednji deželi. Tudi matematična osnova za izmero je bila taki delitvi prirejena,

Kocbekov dom na Korošici in Ojstrica v ozadju

kar velja tudi za izhodišče koordinatnega sistema. Za Kranjsko in Koroško je bil uporabljen koordinatni sistem z izhodiščem na Krímu, za Štajersko pa je bilo izhodišče koordinatnega sistema na hribu Schöckl severno od Gradca.

Meja, ki nas zanima, je bila tako določena v okviru dveh deželnih izmer, triangulacijska mreža, na katero je meritev vezana, pa prav tako izračunana v dveh koordinatnih sistemih.